

Współczesne teorie socjologiczne - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Współczesne teorie socjologiczne
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-WTS-W_pNadGenP0HU5
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. zw. dr hab. Mirosław Chałubiński

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi współczesnymi teoriami socjologicznymi. Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do wykorzystywania teorii przy wyjaśnianiu zjawisk i opisie struktur społecznych.

Wymagania wstępne

Zaliczone kursy z Historii myśli socjologicznej i Wstępu do socjologii.

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny WYKŁADU:

1. Teoria funkcjonalna (R. Merton, T. Parsons).
2. Neofunkcjonalizm (J. C. Alexander).
3. Teoria ewolucyjna (ekologia miasta, socjobiologia).
4. Teoria konfliktu (R. Dahrendorf, L. Coser).
5. Teorie nierówności i stratyfikacji związanych z płcią kulturową.
6. Teoria wymiany (P. Blau, G. C. Homans).
7. Teoria interakcjonistyczna (H. Blumer, M. Kuhn).
8. Koncepcja interakcjonizmu - wersja dramaturgiczna (E. Goffman).
9. Etnometodologia a interakcjonizm.
10. Teoria strukturacji. Koncepcja późnej nowoczesności (A. Giddens).
11. Strukturalizm konstruktywistyczny (P. Bourdieu).
12. Teoria krytyczna – (J. Habermas).
13. Teorie postmodernistyczne.
14. Teorie modernizacji systemów światowych (N. Luhmann).
15. Koncepcja społeczeństwa sieci (M. Castells).
16. Elementy współczesnej filozofii społecznej (np. feminizm, socjobiologia itp.).
17. Teorie globalizacji.
18. Tendencje zmian w XXI wieku.

ZAKRES TEMATYCZNY ĆWICZEŃ:

1. Symboliczny interakcjonizm H. Blumera.
2. Dramaturgizm i koncepcja piętna E. Goffmana.
3. Teoria etnometodologiczna – metody stosowane w interakcjach.
4. Teoria socjologiczna P. Bourdieu.
5. Teorie nierówności i stratyfikacji związanych z płcią kulturową
6. Koncepcja społeczna A. Giddensa.

- 7. Czy możliwa jest postmodernistyczna socjologia? Koncepcja Z. Baumana.
- 8. Postmodernizm cd. - koncepcja J. Baudrillarda – symulakry i symulacja.
- 9. Funkcjonalizm systemowy N. Luhmanna..
- 10. Teorie globalizacji.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny.

Ćwiczenia: klasyczna metoda problemowa i praca z książką/tekstem źródłowym.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student poprzez zapoznanie się z ważniejszymi ujęciami teoretycznymi współczesnej socjologii uzyskuje świadomość istnienia różnorodnych sporów teoretycznych i metodologicznych prowadzonych na gruncie tej dyscypliny np. między ujęciami strukturalistycznymi a konstruktywistycznymi itp.	• K_W04	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student posiada wiedzę na temat wyjaśnień wystosowywanych na gruncie współczesnych teorii socjologicznych a dotyczących takich zagadnień jak transmisja norm i reguł w kulturze i społeczeństwie, a także działania różnorodnych systemów np. edukacyjnego, prawnego, związanego z życiem religijnym, moralnością itp.	• K_W21	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą klasycznych teorii socjologicznych oraz ich kontynuacji w postaci współczesnych ujęć teoretycznych.	• K_W27	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna najważniejsze procesy i idee społeczne XX i XXI w., które były i są ważne dla oblicza współczesnego świata.	• K_W28	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim w postaci: a) wypowiedzi ustnych dotyczących przerabianych na zajęciach (ćwiczenia) tematów, b) wypowiedzi pisemnych: (esej na wybrany temat) przygotowywanych w ramach pracy w domu, kolokwium pisemne, którego pozytywne zaliczenie jest jednym z warunków uzyskania zaliczenia z ćwiczeń, c) egzaminu pisemnego z całości materiału obejmującego tematy zrealizowane w ramach wykładu i zajęć ćwiczeniowych.	• K_U05	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami teoretycznymi do opisu zmian społecznych.	• K_U06	• aktywność w trakcie zajęć • praca pisemna	• Ćwiczenia
Student potrafi dokonać prostej analizy konsekwencji procesów zachodzących we współczesnych społeczeństwach wykorzystując wyjaśnienia zawarte w omawianych teoriach socjologicznych.	• K_U07	• kolokwium	• Ćwiczenia
Student jest otwarty na różne poglądy i opinie prezentowane w związku z omawianiem teorii socjologicznych i dyskutowaniem na ich temat.	• K_K10	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładu

Forma zaliczenia wykładu	Uwagi
Zaliczenie na ocenę.	Tak
Egzamin pisemny.	W formie pytań problemowych, otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału dotyczący egzaminu.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład +ćwiczenia.)
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu.	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Zaliczenie ćwiczeń

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi
Zaliczenie na ocenę.	Tak
Kolokwium pisemne.	W formie pytań otwartych. Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału. obejmującego kolokwium	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.
Aktywność podczas zajęć	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.
Przygotowanie pracy pisemnej – esej.	Praca na jeden spośród kilkunastu tematów – wyboru dokonuje student. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu.
Zasady uzyskania oceny końcowej z ćwiczeń.	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z kolokwium (50%) i aktywności na zajęciach (20%), oceny z eseju (30%).

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

Ocena końcowa z przedmiotu*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	UWAGI:
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny.	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0).
Zasady uzyskania oceny końcowej.	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

1. Turner J. H. Strukturasocjologicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2004.
2. Szacki J. Historia myśli socjologicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2003.
3. Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M. (red.) Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa, 2006.
4. Elliott A. Współczesna teoria społeczna, Wydawnictwo Naukowe
5. Szczepański M.S., Śliz A. (red.) Współczesne teorie socjologiczne. W kręgu ujęć paradygmatycznych, Wydawnictwo UO, Opole 2014.
6. Baert P., Carreira de Silva F., Teorie społeczne w XX wieku i dzisiaj, Zakład Wydawniczy „Nomos”, Kraków 2013.

Literatura uzupełniająca

1. Baudrillard J., Symulakry i symulacja, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2005.
2. Baudrillard J., Społeczeństwo konsumpcyjne, Wydawnictwo Sic!, Warszawa, 2006.
3. Blumer H., Społeczeństwo jako symboliczna interakcja, [w:] E. Mokrzycki (wyb.) Kryzys i schizma. t.1, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1984.
4. Blumer H., Niepokój społeczny i protest zbiorowy, (w:) E. Hałas, Obywatelska socjologia szkoły chicagowskiej, Wydawnictwo KUL, Lublin, 1994.
5. Bourdieu P., Przemoc symboliczna, [w:] Socjologia. Lektury, (red.) P. Sztompka, M. Kucia Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2005.
6. Bourdieu P., Struktury, habitus, praktyki, [w:] Socjologia. Lektury, (red.) P. Sztompka, M. Kucia, Wydawnictwo „Znak”, Kraków
7. Bourdieu P., Wacquant L.J.D., Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa Warszawa 2001.
8. Chodorow N. J., Osobowość płci a reprodukcja macierzyństwa, [w:] Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów (red.) Jasińska-Kania A., Nijakowski L.N., Szacki J., Ziółkowski M., Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2006.
9. Dobrzański D., Interpretacja jako proces nadawania znaczeń, Wydawnictwo UAM, Poznań 1999.
10. Garfinkel H. Racjonalne cechy działalności naukowej i potocznej, [w:] Kryzys i schizma t.1, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1984.
11. Giddens A., Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, 2001.
12. Goffman E., Piętno. Rozważania o zranionej tożsamości, Gdańsk, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2005.
13. Goffman E., Człowiek w teatrze życia codziennego, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1981.
14. Hałas E., Działanie symbolu. Założenia teorii Pierre’a Bourdieu [w:] Symbole w interakcji, E. Hałas, Oficyna Naukowa, Warszawa 2001.
15. Haraway D., orgów i pęknięte tożsamości, [w:] Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów, (red.) A. Jasińska-Kania, L.N. Nijakowski., J. Szacki, M. Ziółkowski., Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2006.
16. Hill Collins P., Czarna myśl feministyczna w macierzy dominacji, [w:] Współczesne teorie socjologiczne. Wybór tekstów, (red.) A. Jasińska-Kania, L.N. Nijakowski, J. Szacki., M. Ziółkowski, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2006.
17. Kłосkowska A, Teoria socjologiczna Pierre’a Bourdieu. Wstęp do wydania polskiego, [w:] Reprodukacja. Elementy systemu nauczania, Bourdieu P., Passeron J.C. , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

18. Smith D., Poznanwanie społeczeństwa od wewnątrz: kobiecy punkt widzenia, [w:] Współczesne teorie socjologiczne (red.) A. Jasińska-Kania, L.N. Nijakowski , J. Szacki , M. Ziółkowski, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2006.
19. Szacki J., Wstęp [w:] Człowiek w teatrze życia codziennego, E. Goffman, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1981.
20. Sztompka P., Teoria socjologiczna końca XX wieku. Wstęp do wydania polskiego, [w:] Struktura teorii socjologicznej, J.H. Turner, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Beata Trzop, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-07-2016 13:20)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ